

SUAL HNEHIN

CHÂNGVAWN: “Sualna-in in chungah thû a nei dân tawh lo va: dân hnuaia awm ni lovin, khawngaihna hnuaia awm in ni zâwk sî a” (*Rome 6:14, KJV*).

Chhiar tûrte: *Rome 6; 1 Johana 1:8–2:1.*

THILTIHIN min chhandam thei lo a nih sí chuan, eng vângin nge thil ða tih kher a ðul ang? Thil sual ti chhunzawm zêl ila a pawina a awm dân em ni?

Hê zawhna pawimawh tak mai hi Rome 6-ah hian Paula chuan a chhâng a. Hetah hian “tithianghlimna” tia sawi mai ðin, sual kan hneh dân leh Krista nungchang kan lo lan chhuatûr nasat telh telh dân chu a sawi a. Rome Lehkathawnah ngau ngau hi chuan *thiamchantîrna* tih ðawngkam hi vawi hnih chiah a lang a. Grik ðawng Bible-ah chuan Rome 6:19 leh 22-ah hian *hagiasmos* tih thumal a lang a, hei hi Sapðawng Bible tam zâwkah leh, Mizo ðawng Bible-ah ngei pawh “thianghlimna” tiin lehlin a ni a; mahse a awmzia tak chu tithianghlimna tihna a ni.

Chuti a nih chuan, Paula hian tithianghlimna tia kan sawi mai ðin chungchâng hi eng mah a lo sawi miah lo tihna em ni? Ni teh suh e.

Bible-ah hian “tithianghlim” tih chu Pathian hnêna/tâna “hlân” tih anga hman a ni tângpui a, “tithianghlima awm” tih pawh hun kal tawha thil tih zawh vek tawh anga hman a ni ðin. Entûr nân, Tirhkohte 20:32-ah chuan “tithianghlima awm zawng zawngte” (KJV, NKJV) tih thu kan hmu a. Heta tithianghlim tawh a tihte hi Pathian hnêna/tâna hlan tawhte an ni.

Nimahsela Bible-in “tithianghlim” tih a hman dân hian tithianghlimna thû leh tithianghlimna hnâ chu dam chhûnga thawh zêl tû a ni tih hi a kalh chuang lo. Hê thurin hi Bible zirtîrna ziding a ni a, a sawifiahna atân ðawngkam dang a hmang ðin mai zâwk a ni.

Tûn kêr chhûng hian rinna avânga chhandamna sîr leh lam, hriatthiam loh palh awl êm êm ni bawk chu kan zir ho dân a. Chû chu: Isuan a tlan tawhte nuna sual hnehna thutiamte a ni.

Sualna a tamna hmunah

Rome 5:20-ah hian Paula chuan, “Nimahsela sual a tamna hmunah apiangah khawngaihna a lo tam leh zual thîn” (KJV) tih thû a sawi a. A sawi awmzia chu sual eng anga tam pawh niin, sual rah chu eng anga râpthlâk pawh ni se, Pathian khawngaihna hi a chin felna atân a tâwk zo êm êm a ni a tihna a ni. Hê thû hian kan zavâia atân eng ang beiseina nge a rawn thlentîr le, a bîk takin kan sualte hi a tam tawh lutuk a, ngaihdam tlâk pawh ni tawh lo ang hiala inngaihna nei tûra thlêmna kan tawh lâi te hian? A châng dawt leh chiaha hian sual chuan thihna thlen mah sela, Isua zâra Pathian khawngaihna chuan thihna a hneh tawh a, chatuana nunna min pe thei ta tih a sawi leh bawk a.

Rome 6:1 chhiar la. Hetah hian eng chungchâng nge a sawi a, chutiang ngaihtuahna chu Rome 2–11-ah hian engtin nge a chhân? _____

Bung 6-ah hian hnial khân ngaihnawm tak hmangin thiamchantîr tawhte chu eng vânga sual zui tawh lo tûr nge an nih tih a sawi a. A bul ãan nân, sualah chuan thi tawh kan nih avângin thil sual ti tawh lo tûr kan nih thu a sawi phawt a. Chumi zawhah, a thil sawi awmzia chu a sawifiah zui leh bawk a ni.

Tuia inhnim phûmna hian thlâna inphûmna a entfîr a. A nih leh, phûma awm chu eng nge ni? E le, “mihring hlui” sual–thil sual titu taksa, sualin a thunun tlat taksa chu maw le. Chumi zârah chuan he “sualpu taksa” hi tihboral tawh a ni a, sual rawngbâwl zêl thei kan ni ta lo. Rome 6-ah hian sual chu mi, a chhiahhlawhte chungga thunei tlattu anga chan a ni a. Sual rawngbâwltu “sualpu taksa” chu tihboral vele, a thununtu sual chu a bo ve nghâl a. Tui thlâna ațanga lo tho chu mi thar, sual rawngbâwl zui tawh lotu a ni a. Tûnah chuan nun tharin a lo nung vê ta a ni.

Krista chu wawi khat thi tawhin, kha a thihna kha mi zawng zawng tân a ni nghâl a; tânah chuan chatuan atân a nung leh tawh. Chuvângin, baptisma chang tawh Kristian chu سوال wawi khat thi vê lehin, chû chu chutuan atân a tâwk a, a thih tawh hnû chuan سوال thu hnuaiah a kûn leh tawh tûr a ni lo. Chutih rual chuan, baptisma chang tawh Kristiante chuan kan hriat theuh angin, tui aţanga kan lo chhuah rual rualin سوال chu kan nun ata a bo nghâl vek chuang lo va. سوال thu hnuaia awm lo tih leh سوال nêna inbeih ngâi lo tih hi thil thuhmun a ni lo tih hriat tûr a ni.

“Heta ʔang hian Tirhkoh [Paula] thil sawi awmzia chu chiang takin kan hre thei a: 1. ‘Sual kawngah chuan thi tawh kan ni’ tih te, 2. ‘Pathian lam kawngah kan nung’ tih thûte hian سوال chu keimahniah la awm zui zêl tho mah se, سوال châknaah leh سوال lamah erawh chuan kan tlu lût tawh lo tih a tilang . Nimahsela, سوال chu keimahniah hian kan nun a tâwp thlengin a awm zui zêl dâwn tho va. Galatia 5:17-ah pawh tihian a lo sawi: ‘Tîsa hian Thlarau [Thianghlim] dona lam chu [tih] a châk bawk sî thîn; thil tih in tumte chu in tih theih loh nân chûngte chu a inkalh sî’ tîin. Chutiang chu a nih avângin tirhkohte leh mi thianghlim dang zawng zawngte chuan سوال leh سوال tih châkna te hi kan taksa meivâpa a chan a, châkna leh سوال laka fihlîm taksa thar (tihropui tawh) kaih thawh a nih hmâ chuan keimahniah a la awm chhunzawm reng rih dâwn tih an lo sawi thîn rêng a ni.”—Martin Luther, *Commentary on Romans*, p. 100.

THAWHTANNÎ Sualnain ro a rêlin

NOVEMBER 13

Rome 6:12-ah hian eng zilhâuna thu nge min pêk? _____

Rorêl tih thumal a hmang hian “sualna” chu lal ang deuhah a chan tih a entîr a. “Rorêl” tia an lehlin Grik thumal hian a kawh tak zâwk chu “lal” tih emaw, “lal anga thil ti” tih emaw a ni. سوال pawh hian thi thei kan taksa chungalal nih a, kan nungchang thunun a tum reng a ni.

Paulan, “sualnain ro rêl suh se” tih thu a sawi hian, thiamchantîr tawhte chuan sualin a nuna lal nih a tumna chu a lo dâl thei a tihna a ni a. Hetah chiah hian a ni kan duhthlanna anga thil kan tih thin ni.

“I hriatthiam tûr chu duhthlanain thil a tihtheihzia hi a ni a. Duhthlanna emaw, thutlûkna emaw kan siamte hi mihring nun dân khalhtu ber a ni a. Thil engkim hi duhthlanna kan siam dânah a innghat vek kan ti thei ang. Pathian chuan mihring nêna duhthlan theihna a pe tawh a; a hmangtu tûr chu anmahni an ni. I thinlung kha i thlâk danglam thei lo va, i thinlungin a châte pawh Pathian hnênah i pe thei hek lo; chutih rual chuan, a rawngbâwl erawh chu i *thlang* thei tho sî. I duhthlannate chu amâ hnênah i pe thei a; chutichuan nangmahah khân duhthlanna dik siam tûr leh a lâwmzâwng anga thil ti tûrin hnâ a thawk ang. I pumin Krista Thlarau thununna hnuaiah i lo awm tawh ang a, i ngaihtuahnate chu amah nêna inremin a lo awm tawh dân bawk a ni.”—Ellen G. White, *Krista Panna Kailâwn*, p. 42.

Rome 6:12-a “tîsa duh zâwngte” tia an lehlin Grik thumalin a kawh chu “châk zâwngte” a ni a. Chûng tîsa châk zâwngte chu a tha a awm thei a, a tha lo pawh a awm thei tho bawk; sualin ro a rêl chuan thil tha lo lam châk tûrin mi a siam ang. Tîsa châk zâwngte chu a chak hlê a, keimahni maia kan do a nih pheï chuan dan hneh rual loh a ni hial thei. Sual hi a nunrâwng thei hlê mai bawk a, duhtâwk chin pawh nei lo, a âia chhe lehzual zâwk tih duh zêl thin a ni. Rinna azârah, Kristan hnehna min tiam tawhte kan ta neih a nih chauhin he min thununtu ninawm tak hi kan paih thla thei ang.

Rome 6:12-a *chuvângin* tih tawngkam a hman hi a pawimawh khawp mai a. A hma lama a lo sawi tawh zawng zawng, a bîk takin Rome 6:11, 12-a a sawite kha a rawn khâikhâwm a. Baptisma chang tawhte chu “Pathian lamah” an lo nung ta a. Pathian chu an nuna a laipui ber a ni tihna a ni. Pathian rawngbâwlin, a lâwm zâwng an ti bawk a, chutianga an awm lâi mêk chuan sual rawng an bâwl pah thei lo. “Pathian lamah chuan Isua Krista zârah” an nung ta a ni.

Vawiin zirlaia Ellen G. White-i thuziah kan târlan kha chhiar leh la. Duhthlanna zalên neih a tûlzia a sawi kha lo chhinchhiah deuh bîk ang che. Chhia leh tha thliar hrang thei tûra siam kan nih avângin duhthlanna zalên—thil dik leh dik lo, thil tha leh tha lo, Krista nge khawvêl thlan theihna tûr chu—kan neih ngei a ngâi a. Tûn a tanga dârkâr 24 chhûng hian he duhthlanna zalên hi engtiangin nge i hman tih hriat tum ang che. He thilthlâwnpêk thianghlim tak hi engtianga dikin nge i hman a, engtianga dik lovin nge i hman le?

THAWHLEHNÎ

NOVEMBER 14

Dân ni lovin, khawngaihna hnuaiiah zâwk

Rome 6:14 chhiar la. He Bible chângin a sawi hi eng nge ni a awmzia? Thu Sâwm Pêk hi kan zawm kher a tûl tawh lo tihna a ni em? A ni emaw, ni lo emaw a nih pawhin eng nge a nih/ nih loh chhan sawi rawh.

Rome 6:14 hi Rome lekhathawna a thu pawimawh lâi ber pakhat a ni a. Keini Adventist-te hnêna ni sarihnê Sabbath nuai bo tawh ni anga rawn sawituten an tanchhan sawh ngheh nâna an hman rim ber zînga mî a ni bawk.

Mahse chutiang chu he lâi chângin a sawi a ni lo tih a Chiang reng a. A hma lamah pawh kan sawi tawh ang khân, thatna dân hi nuai bo tawh a ni sî chuan, engtin nge sual chu sual a la nih theih reng ang? Sual chu sual a nih dân hrilhfiahtu chu thatna dân hi a ni sî a! Rome Lekhathawn hi i chhiar chhuak dap a nih chuan, bung 6-naah ngawt pawh hian, sual chu a taka awm ngei a ni tih Paula a sawi nasa bawk sî a, “Thatna dân, sual chu sual a ni tih hrilhfiahtu—Thu Sâwm Pêkte—hi tihbân a ni tawh e” a tih leh thut siin a rinawm loh rêng rêng a ni.

Paula hian Rome khuua mîte hnênah khân “dân hnuaiia” awmte chu—chumi awmzia chu, a hunlaia Juda sâkhua kalpui a nih dân, mihring siam chawp dân leh hrai chi hrang hrangte nêh khân a tihna a ni a—sual thuhnuaiia awm vek tûr niin a sawi a. A lehlamah,

khawngaihna hnuai a awmte erawh chuan sual lakah hnehna an chang ve thung dawn a, a chhan pawh an thinlungah dân chu ziah a ni tawh a, an ke pên apiangah Pathian Thlarau hruai an inphal tawh vâng a ni. Isua Krista chu Messia a ni tih kan pawmna, ama thiamchantîr kan nihna, a thihnaa baptisma kan chan vê-na a, kan “mihring hlui” kan tihthihna leh, nun thar neia kan awmna te hi kan nun aţanga sual paih thlatu tûrte chu a ni. Hei hi Rome 6:14-a sual hnehna thutiam a sawi chhuahna chhan tak a ni bawh tih pawh hria ila.

“Dân hnuai a awm” tih  awngkam hi *fet* lutukin hrilhfiah kan tum kher t r a ni lo va. “Khawngaihna hnuai a awm” nia inng i, Pathian dân z wm duh hauh s  lo chuan khawngaihna ni lovin, thiam loh chant rna z wk a chang ngei ang. “Khawngaihna hnuai a awm” tih awmzia chu Isua Kristaa puan chhuaha awm Pathian khawngaihna az rah mi sual chung a dânin thiam loh chant rna a la thlen t r chu lâk kian a ni ta tihna a ni a. Chutianga dânin thiam loh a chant rna (thihna) a thlen t r laka zal n kan nih t k av ng chuan “nun tharin” kan lo nung ta a, chu nun thar chu mahni inthih rnaa lan chhuaht rin, sual b wih ata chhan chhuah kan lo ni ta a ni.

Krista-a nun thar chu engtiang takin nge i neih ve tawh le? Nangmaha Kristan thil a lo tih tawhte tilangtu t r eng thil nge awm? Eng thilte nge i thlah hleih theih loh awm a, eng v nga thlah ngei t r nge i nih bawh s  le? _____

NIL INI

NOVEMBER 15

Sual nge thu wihna z wk?

Rome 6:16 chhiar la. Paula thil sawi hi eng nge ni a awmzia? Eng v ngin nge thil inpersan lutuk pahnih chu a khaikhin kher? H ng thil ink wlkalh tak pahnihte a sawina aţang hian eng zirl i ngei kan zir chhuah theih? _____

Paula hian rinnaa nun thar kan lo neih t kna chuan sual tih phalna min pe ta tihna a nih lohzia a rawn sawi nawn leh a. Rinnaa nunna

chuan sual hneh thei tûrin chakna min pê a; dik tak phei chuan, rinna avâng chauhin min tiam tawh hnehna chu kan chang thei a ni zâwk.

Sual chu a thuhnuaia awmte chung a rorêl thîn lal angah chanin, a bâwihte chu a thu zâwm tûra phût tlattu niin a sawi a. An thû kan zawm tûrah hian duhthlan tûr pahnih kan nei: thihna thlentu tûr sual bâwih nge kan nih ang a, chatuana nunna min petu tûr felna bâwih zâwk? A tâwpah chuan chatuana nunna emaw, chatuana thihna emaw kan la hmachhawn ngêi dâwn avângin, tui lâi rapa awm a theih lo va, a khawi emaw zâwk zâwk hi kan thlan ngêi a ngâi a ni.

Rome 6:17 chhiar la. Hetah hian Rome 6:16-a a sawi kha engtin nge zâu zâwkin a rawn sawi fiah leh? _____

Thuâwihna chu zirtîr dân/thurin dik nêna inzawm tlat a nih thu a sawi hi lo chhinchhiah la. Heti laia “zirtîr dân” (“doctrine,” KJV) tia an lehlin Grik thumalin a kawh chu “zirtîrna” tihna a ni. Rome khua Kristiante kha Kristian thurinte hrilh an lo ni tawh a, a zawm pawh an zâwm tha hlê bawh. Chuvâng chuan Paula hian thurin dik, zirtîrna dik chuan, “thinlung taka” an zawm bawh avângin, “felna bâwihte” ni tûrin a pui niin a hria a (*Rome 6:18*). ‘Hmangaihna kan lantîr a nih phawt chuan, thurin hi chu thil pawimawh pawh ni hran lo’ tia tûten emaw an sawi kan hre tawh thîn ngêi ang. Mahse an sawi ang ngawt hi chu a ni hauh sî lo. Zirlai hmasa lama kan sawi tawh ang khân, Galatia kohhran pawh lo tibuai êm êmtu thurin dik lo kha a ngaimawh khawp mai a. Keini pawh hi zirtîrna dik pawimawhna tinêp thei thu kan sawi loh nân kan fîmkhur hlê a ngai a ni.

Sual bâwih, felna bâwih: a va hian inkâwlkalh tehrêng êm! Baptisma kan chan tawh hnû-a thil kan tihsual leh hian, chhandam kan lo ni tak tak lo tihna a ni ang êm? 1 Johana 18–2:1 chhiar la. Hê thû hian Krista zuitu nih awmzia leh Krista zuitute pawhin tlûk châng kan nei ve thei tho a ni tih hrethiam thei tûrin engtin nge min tanpui le? _____

Sual laka zalên

Rome 6-a kan zir tawh chin kha rilrû-a hre reng chungin Rome 6:19–23 chhiar la. Tichuan, a hnuaiiah hian Paula thil sawi tum tak nia i hriat chu i ziak chhuak dâwn nia. Pawimawh ber zâwk chu, Paula thutak sawite hi engtin nge nangmâ nunah a takin i lo chan ve ang? _____

Hêng a thil sawite hian suala tlu tawh kan nihzia a hre chiang hlê tih a tilang a. “In tîsa chak lohzia” tih tawngkam te hial a hmang a ni. Grik tawnga “chak lohna” tih sawina thumal chuan “sawngnâwi,” “awngrawp” tihte pawh a kâwk bawk a. Paula hian keimahni awm awma awm tûra hnutchhiah kan niha tih theih kan neih chauh tûrza a sawi a ni. Chuvâng chuan, kan duhthlanna hmang tûrin min sâwm ta rêng a—kan tîsa chak lohna zawng zawng nêh, fel taka kan nun theihn nâna min tanpuitu tûr Isua hnênah chuan kan inpe mai dâwn lo’ m ni?

Rome 6:23 thu hi sual—chu chu, dân bawhchhiatna tihna a ni a—man chu thihna a ni tih sawina atân hman thin a ni a. Ni e, sual hremna chu thihna a ni ngêi a lâwm. Nimahsela thihna chu sual man a nihna bâkah, Paulan Rome 6-a a sawi ang hian, sual chu a bâwiha awmte thunun a, thihna hmanga an leibâte tlâk tûra bum hlum thaktu a ni tih pawh kan hre tel bawk tûr a ni.

An thuâwih tûra bâwiha kan luh theihna thil pahnihte a sawinaah hian, Paula chuan pakhat zâwk rawng kan bâwl chuan pakhat dang laka zalên kan nih nghâl thu a sawi tel bawk tih hria ila. Hetah pawh hian a khawi emaw zâwk zâwk chu kan thlan ngei a ngâi tih kan hmu leh bawk. Tui lâi rapa awm theih a ni lo. Chutih rual chuan, kan hriat theuh angin, sual thu hnuai ata zalên tawh nihna hi sualna eng mah nei lo tihna a ni lo va; chutih a hnêkin sual nêh chuan kan la inbei tawn reng dâwn a, tlûk leh châng pawh kan nei hial thin ang. A awmzia tak zâwk chu sual *thununna* hnuaiiah kan awm tawh lo tihna a ni a, sual chu kan

nunah la awm reng tho mah se, nî tin hian hnehna thutiam kan neihte chu a taka chan tumin kan bei ðhîn tûr a ni.

Chuvângin, hê thu hi سوال rawngbâwl mêktute hnêna sâwmna thu ropui tak a lo ni ta a. He min thununtu nunrâwng tak hian thil zahthlâk tak tak kan tihte man tlâk nân thihna bâk chu thil eng mah min pêk a tum lo rêng a, chuvâng chuan a lak ata tâl chhuah kan châk hlê tûr a ni. A lehlamah, felna rawngbâwltute erawh chuan thil dik leh fak tlâk an ti vê thung ðhîn a; an tih chhan erawh chhandamna chan beisei vâng ni lovin, an nunin a thil thar a tawn rah chhuah a ni zâwk. Chhandamna hlawh chhuah tum avângi ti an nih chuan, chanchin ða, chhandamna chungchâng leh, Isua an mamawh dân hi a buk ðhelhin an ðhelh tihna a ni ang.

ZIRTÂWPNI

NOVEMBER 17

Zir belhna: Ellen G. White-i lehkhabu, *Thalaite Hnêna Thuchah*, phêk 84, 85-a, “Hnehna Tiâm Sâ” tih te; *Malsâwmna Tlâng* phêk 94–98-a, “Rawngbâwlna Chhan Dik Chu” tihte chhiar la.

“[Isua] khân سوال tih duhna a nei ngâi lo va, thlêmnaa tlûk luh tumna pawh a nei chhin ngâi rêng rêng lo bawk. Amah ang hi keini pawh kan ni vê tûr a ni. Krista mihrinna leh a Pathianna te kha a inpumkhat tlat a. Thlarau Thianghlim awmpuina a chan avângin indona pawh a hmachhawn thei rêng a ni. A nungchang tâwmpuitute kan nih vê theihna tûrin a lo kal a. Rinnaa amah nêna kan inzawm chhûng chuan سوالin kan chungah thû a nei thei lo vang. Krista Pathianna chu nghet taka kan vawn a, nungchang ða famkim kan lo neih vê theihna tûrin Pathian chuan kan rinna kut hi a rawn phar chhuak reng a ni.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, p. 122.

“Baptisma kan chan lai khân, Setana leh a hmanrua zawng zawngte nêna inzawmna kan neih ðhinte chhut chah vek a, Pathian lalram a lo zauh zêl theihna tûra kan rilru leh thinsung leh thlarau te hman ve kan intiam a. . . . Pa leh Fapa leh Thlarau Thianghlim te chuan tihthianghlim tawh mihringte chu thawhpui an intiam ve bawk a ni.”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 1075.

Sawi ho tûrte:

- ❶ Sual hneh theihna thutiam ropui tak tak kan nei chung hian–piangthar tawhte pawh an ni vê tho va–suala tlu tawh, mi sual tak leh, thinglung bawlhhlawh pû kan nih theuhzia chu kan hre chiang hlê hlawm a. Hetah hian thil inkâwlkalh a awm em? I chhâna chu sawi fiah ang che.
- ❷ In pâwl thenah nangmâ nuna Kristan thil a lo tih tawhte, entîr nân, nun danglam i lo neih dân leh amaha nun thar i lo neih tâk dân i sawi dawn nia.
- ❸ Kan chhandamna chu Kristan kan tâna thil a lo tih tawha innghat a ni tih hi kan hriat reng a pawimawh tho rualin, hê thu ropui tak mai hi thil dang hlamchhiah vek khawpa uara kan sawi a hlahawm thei vê tho mai a; amâ anpui ni thei tûra Isuan keimahnia siam thar lehna hnâ a thawhte pawh hi kan hriat tel a pawimawh khawp mai. Hêng thil pahnihte hi eng vângin nge kan hriatthiam a, kan sawi uâr vê vê a tûl?

INSIDE STORY

MAFIA PÂWL AṬANGIN PATHIAN THUCHAH PUANGTU-AH, Then 3

ṬHUMI hnû deuh fêah chuan Vaily-a chuan ram hnuaiah a lêng vêl a. Chutia a kal zêl lai chuan, amah thah tumtûte zînga pa pakhat chu a bialnû nêna lo ṭhu dân chu a hmû a. Vasily-a chuan chîk taka inngaihtuah vang vang chungin a thlîr reng a. A tâwpah chuan thâwk la halh chungin, “Aw le, ka ngaidam ang,” tiin a sawi sap a.

Chuta ṭanga thla ruk vêlah chuan chû pa chu damdâwi ruih hlo vângin a thi ta tih thû a dawng a. Amah thah tumtu pakhat dang pawh che hlei thei lo vin a awm a; a mi pathumna chu kah hlum a ni thung.

Kum thar a lo hnaih zêl chuan, Vasily-a chuan chawlh hmanga intihhlumna pui tham tak huaihawt zâi a rêl a. A ṭhiante zînga tam tak chu December thlâ chawhnu lam leh January thla tîr lam hi an pian thlâ a ni hlawm a. Piancham phâ lawm tûr a indawt deuh zut a, Kum Thar lawm tûr a lo awm bawk nê, chawlhkâr hnih chhûng chu mei zûk leh vodka zu in hun tûr a ni ber mai.

Mahse kumin chu a danglam ta tlat. Vasily-a chuan chutianga hlimhlawp bâwl chu nuam a ti ta vak lo. Kâr hnih hnûah phei chuan a hnê hlê zâwk a. “Hetiang nun bawlhhlawh chên tûra lo piang em ni ka nih le?” tiin mahni a inzâwt a. A chhâna chu: “Ni teh suh e! Nun thar neih ka mamawh zâwk a ni,” tih a ni ta!

Thingthîin, Pathian ãanpuina dîlin a ãawngt'ai a. Engtin emaw Bible a nei thei hlahu mai a, Bible keng chung chuan a ãhianté chu a tlawh kual a, ni thum chhûng ram hnuaia lénpuiah a sâwm a. Pathian chuan a sâwmna chu an pawm a ni.

Vasily-a chuan, “Ramhnuaiah chuan kan kal a, Bible chhiar nân ni thum chhûng chu kan hmang ta a ni. Pathian hnênah nun thar nei tûra thla khat tal min damtîr leh tûrin kan dîl ta a ni,” tiin a sawi.

Pathian pawhin an dîlna A chhânsak a. Chutah Vasily-a chuan Pathian hnênah nun thianghlîma nun theihna tûr thla khat a dîl leh a. A nupui hnênah ngaihdam dîlin, Pathian khawngaihna zârah nun thianghlîmin a nung zui ta zêl a ni.

Vasily-a leh Igor-ate an inhmuhin, nunphung inanna tam tak an nei tih an inhria a. “Khawî hmunah pawh hian thutak ngainatu an awm zêl a, chutiang mî chu ka ngainâ a ni,” tiin Vasily-a chuan a sawi.

Vasily-a leh Igor-ate chu tûnah chuan inkâwmngeih tak niin, Kazan bial chhûnga thutak theh darh kawnga ãhahnemngai thei tak an ni. An thu thehdarh ãhin chu hrisêlna ãha zâwk, thlarau lama bengvârna ãha zâwk neih theih dân inkawhmunna a ni. Hei hi Russia ramah chuan chanchinbu lâr ber pakhat a ni a. Anni mi sual ruâl hotû lo ni tawh pahnihte hian Kazan vêla Adventist lehkhata sâng tam tak thehdarh a nih theih nân sponsor-tu tûr zawngin an bei mêk a ni.

Vasily-a chuan, “Kan chanchin hi a ngaihnaawm vak loh, mahse kan chênna khawvêl a ni miao sî a. Igor-a nên hian mîten kawng ãha zâwk an hmuh theih hi kan duhsak êm êm a ni,” tiin a sawi.

Kazan khawpuiah, vântlâng rawngbâwlina hmun thar kohhranin a nei dân tih an hriatin Vasily-a leh Igor-ate hi an phûr dân êm êm a. Thawhlawm lama in ãhahnemngaihpuina zâra lo famkim tûr hi nghâkhlel takin an lo thlîr mêk a ni.